

REFERENDUM

25. 3. 2012

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNA VOLILNA KOMISIJA

JAVNA

RAČUNSKO SODIŠČE
REPUBLIKE SLOVENIJE

Revizijsko poročilo

Pravilnosti financiranja referendumske
kampanje stranke Liberalna demokracija
Slovenije za zakonodajni referendum
o Družinskem zakoniku

Poslanstvo

Računsko sodišče pravočasno in objektivno obvešča javnosti o pomembnih odkritjih revizij poslovanja državnih organov in drugih uporabnikov javnih sredstev ter svetuje, kako naj državni organi in drugi porabniki javnih sredstev izboljšajo svoje finančno poslovanje.

Revizijsko poročilo

Pravilnost financiranja referendumске
kampanje stranke Liberalna demokracija
Slovenije za zakonodajni referendum
o Družinskem zakoniku

Številka: 325-17/2012/40

Ljubljana, 22. januarja 2013

Računsko sodišče je izvedlo revizijo pravilnosti financiranja referendumske kampanje stranke Liberalna demokracija Slovenije za zakonodajni referendum o Družinskem zakoniku.

Cilja revizije sta bila izrek mnenja o pravilnosti izkazanih zneskov v poročilu o referendumski kampanji ter izrek mnenja o pravilnosti zbiranja in porabe sredstev za referendumsko kampanjo.

Stranka Liberalna demokracija Slovenije je prenilno izkazala zbrana in porabljen sredstva za financiranje referendumske kampanje, sredstev za plačilo stroškov odprtja, vodenja in zaprtja posebnega računa ni zbrala na posebnem transakcijskem računu za referendumsko kampanjo ter stroškov odprtja, vodenja in zaprtja posebnega transakcijskega računa ni poravnala s tega računa, zato je računsko sodišče o pravilnosti v poročilu izkazanih zneskov izreklo *mnenje s pridržkom*.

Računsko sodišče je o pravilnosti zbiranja in porabe sredstev za referendumsko kampanjo stranki Liberalna demokracija Slovenije izreklo *pozitivno mnenje*.

KAZALO

1. UVOD	7
1.1 PREDSTAVITEV ORGANIZATORJA REFERENDUMSKE KAMPANJE.....	7
1.2 PREDSTAVITEV REVIZIJE	8
1.2.1 Zbrana sredstva.....	8
1.2.2 Porabljena sredstva.....	9
2. UGOTOVITVE	10
2.1 PRAVILNOST IZKAZANIH ZNESKOV V POROČILU O REFERENDUMSKI KAMPANJI.....	10
2.1.1 Pravilnost izkazanih zbranih sredstev	10
2.1.2 Pravilnost izkazanih porabljenih sredstev.....	10
2.2 PRAVILNOST ZBIRANJA IN PORABE SREDSTEV ZA REFERENDUMSKO KAMPANJO.....	11
3. MNENJE	12
3.1 MNENJE O PRAVILNOSTI IZKAZANIH ZNESKOV V POROČILU O REFERENDUMSKI KAMPANJI	12
3.2 MNENJE O PRAVILNOSTI ZBIRANJA IN PORABE SREDSTEV ZA REFERENDUMSKO KAMPANJO	12

1. UVOD

Revizijo pravilnosti financiranja referendumске kampanje stranki Liberalna demokracija Slovenije za zakonodajni referendum o Družinskem zakoniku¹ smo izvedli na podlagi Zakona o računskem sodišču² (v nadaljevanju: ZRacS-1) in Zakona o volilni in referendumski kampanji³ (v nadaljevanju: ZVRK). Sklep o izvedbi revizije je bil izdan 26. 7. 2012⁴.

Naša pristojnost je, da izrečemo mnenje o pravilnosti izkazanih zneskov v poročilu o referendumski kampanji in mnenje o pravilnosti zbiranja in porabe sredstev za referendumsko kampanjo.

Revidiranje smo izvedli v skladu z mednarodnimi revizijskimi standardi, ki jih določa Napotilo za izvajanje revizij⁵. Revizija je vključevala izvajanje postopkov za pridobivanje revizijskih dokazov o pravilnosti izkazanih zneskov v poročilu o referendumski kampanji in pravilnosti zbiranja ter porabe sredstev za referendumsko kampanjo. Izbrani postopki vključujejo tudi ocenjevanje tveganj napačnih navedb v poročilu o referendumski kampanji zaradi napake ali prevare in tveganj za nastanek nepravilnosti. Revizijo smo načrtovali in izvedli tako, da smo pridobili zadostna in ustrezna zagotovila za izrek mnenja.

1.1 Predstavitev organizatorja referendumске kampanje

Organizator referendumске kampanje je v skladu z drugim odstavkom 3. člena ZVRK odgovoren za zakonitost izvajanja referendumске kampanje. Organizator referendumске kampanje za zakonodajni referendum o Družinskem zakoniku, ki je bil 25. 3. 2012, je bila stranka Liberalna demokracija Slovenije, Dunajska cesta 5, Ljubljana (v nadaljevanju: stranka LDS).

Organizator referendumске kampanje mora najkasneje 25 dni pred dnem glasovanja na referendumu odpreti poseben transakcijski račun⁶ za referendumsko kampanjo (v nadaljevanju: posebni račun). Vsa finančna sredstva, ki jih organizator sam namen ali dobi od drugih pravnih ali fizičnih oseb za financiranje referendumске kampanje, mora zbrati na posebnem računu. Vse stroške referendumске kampanje mora poravnati izključno s tega računa, ki ga je moral zapreti⁷ najkasneje v štirih mesecih po dnevu glasovanja.

---

¹ Odlok o razpisu zakonodajnega referenduma o Družinskem zakoniku (OdDZ); Uradni list RS, št. 10/12.

² Uradni list RS, št. 11/01, 109/12.

³ Uradni list RS, št. 41/07, 11/11.

⁴ Št. 325-17/2012/2.

⁵ Uradni list RS, št. 41/01.

⁶ Prvi odstavek 16. člena ZVRK (najkasneje do 29. 2. 2012).

⁷ Prvi odstavek 16. člena ZVRK (najkasneje do 25. 7. 2012).

Stranka LDS je posebni račun št. SI56 61000-0003422895 odprla pravočasno, 23. 2. 2012, pri Delavski hranilnici, d. d., Ljubljana. Pravočasno, 10. 7. 2012, ga je tudi zaprla.

Odgovorna oseba stranke LDS je bil Uroš Petohleb.

1.2 Predstavitev revizije

Predmet revizije je poročilo o referendumski kampanji stranke LDS za zakonodajni referendum o Družinskem zakoniku. Referendum je bil 25. 3. 2012.

Cilj revizije financiranja referendumске kampanje je bil izrek mnenja o:

- pravilnosti izkazanih zneskov v poročilu o referendumski kampanji in
- pravilnosti zbiranja in porabe sredstev za referendumsko kampanjo.

Revizijo smo načrtovali in izvedli v obsegu, ki ga določa 30. člen ZVRK in ki daje razumno zagotovilo za presojo pravilnosti financiranja referendumске kampanje. Pri obsegu preverjanja smo upoštevali določila ZVRK, zato smo preizkusili:

- višino zbranih in porabljenih sredstev referendumске kampanje,
- ali je organizator pridobil in uporabil sredstva za referendumsko kampanjo v skladu z ZVRK ter
- ali so podatki, ki jih je organizator navedel v poročilu o referendumski kampanji, ki ga določa ZVRK, točni.

1.2.1 Zbrana sredstva

Zbrana sredstva za referendumsko kampanjo so v skladu z ZVRK in Zakonom o političnih strankah⁸ (v nadaljevanju: ZPolS) vsi prispevki, zbrani na posebnem računu, in vsi popusti ali oprostitve plačil, ki so jih organizatorju odobrili izvajalci storitev oziroma prodajalci izdelkov.

Referendumska kampanja se lahko financira s prispevki zasebnikov, pravnih in fizičnih oseb, ki pa ne smejo presegati desetkratne povprečne mesečne plače na delavca v Republiki Sloveniji za preteklo leto⁹. Državni organi, organi samoupravnih lokalnih skupnosti, pravne osebe javnega prava, humanitarne organizacije, verske skupnosti, javna podjetja, kot jih določa zakon, ki ureja preglednost finančnih odnosov, gospodarske družbe, v katerih ima država ali samoupravna lokalna skupnost več kot 25-odstotni delež v kapitalu, in družbe, v katerih imajo te družbe večinski delež, kot ga opredeljuje zakon, ki ureja gospodarske družbe, ne smejo financirati referendumске kampanje¹⁰. Prepovedano je tudi pridobivanje sredstev iz prispevkov tujih zasebnikov, fizičnih in pravnih oseb, iz prihodkov od premoženja stranke iz tujine, iz volil in daril iz tujine oziroma vsakršno drugo pridobivanje sredstev ali opravljanje storitev iz tujine¹¹.

---

⁸ Uradni list RS, št. 100/05-UPB1, 103/07.

⁹ 22. člen ZPolS v povezavi s 14. členom ZVRK.

¹⁰ 25. člen ZPolS v povezavi s 14. členom ZVRK.

¹¹ Šesti odstavek 21. člena ZPolS v povezavi s 14. členom ZVRK.

Pri preverjanju pravilnosti izkazovanja zbranih sredstev in pravilnosti zbiranja sredstev za referendumsko kampanjo smo pregledali prispevke glede na viro in višino sredstev, obračunane popuste in oprostitve plačil, obstoj zbranih prispevkov, točnost in popolnost izkazanih prispevkov ter skladnost zbranih sredstev z določili ZVRK in ZPolS.

1.2.2 Porabljen sredstva

Porabljen sredstva za referendumsko kampanjo so vsi stroški referendumske kampanje, vključno z danimi popusti ali oprostitvami plačil, ki jih odobrijo izvajalci storitev oziroma prodajalci izdelkov.

Stroški referendumske kampanje so glede na določila ZVRK opredeljeni po namenu, času in vrsti. Namen je določen z zakonsko opredelitvijo referendumske kampanje. To so oglaševalske vsebine in druge oblike propagande, katerih namen je vplivati na odločanje volivcev pri glasovanju na referendumu¹². Za referendumsko kampanjo veljajo določbe o volilni kampanji, razen če ZVRK ne določa drugače¹³.

Stroški so časovno vezani na obdobje referendumske kampanje¹⁴, ki se lahko začne najprej 30 dni pred dnem glasovanja, končati pa se mora najkasneje 24 ur pred dnem glasovanja. Referendumska kampanja se je začela 13. 2. 2012, končala pa 23. 3. 2012 ob 24. uri.

Med stroške referendumske kampanje¹⁵, ki so potrebni za izvedbo referendumske kampanje, ZVRK uvršča:

- stroške oblikovanja, tiskanja, razobešanja in odstranjevanja plakatov,
- stroške oblikovanja in objavljanja predreferendumskih oglaševalskih vsebin v medijih,
- stroške organizacije in izvedbe predreferendumskih shodov,
- stroške oblikovanja, tiskanja, reprodukcije in razpošiljanja predreferendumskega materiala iz 7. člena ZVRK,
- stroške odprtja, vodenja in zaprtja posebnega transakcijskega računa in
- druge sorodne stroške, ki so nastali izključno zaradi dejanj referendumske kampanje.

Za stroške referendumske kampanje se štejejo vsi navedeni stroški, ne glede na to, kdaj so bili plačani in kdaj so bili sklenjeni posli v zvezi s posameznimi dejanji referendumske kampanje, če se stroški in posli nanašajo na obdobje referendumske kampanje¹⁶.

Pri preverjanju pravilnosti izkazovanja porabljenih sredstev in pravilnosti porabe sredstev za referendumsko kampanjo smo pri vsakem strošku, vključno s popusti ali oprostitvami plačil, preizkusili njegov obstoj in točnost ter skladnost z določili ZVRK in ZPolS.

¹² Tretji odstavek 1. člena ZVRK.

¹³ Četrty odstavek 1. člena ZVRK.

¹⁴ Prvi odstavek 2. člena ZVRK.

¹⁵ Drugi odstavek 15. člena ZVRK.

¹⁶ Šesti odstavek 15. člena ZVRK.

2. UGOTOVITVE

Stranka LDS je predložila poročilo o referendumski kampanji računskemu sodišču v predpisanem roku¹⁷, 20. 7. 2012. Izdelano je bilo v skladu s Pravilnikom o vsebini in o obrazcih poročil o zbranih in porabljenih sredstvih za volilno in referendumsko kampanjo¹⁸. Stranka LDS je v poročilu o referendumski kampanji izkazala zbrana in porabljena sredstva v znesku nič evrov.

2.1 Pravilnost izkazanih zneskov v poročilu o referendumski kampanji

2.1.1 Pravilnost izkazanih zbranih sredstev

S preizkušanjem pravilnosti izkazovanja zbranih sredstev v poročilu o referendumski kampanji smo ugotovili, da je stranka LDS zbrana sredstva izkazala za 33 evrov prenizko¹⁹.

Stranka LDS sredstev za poravnavo stroškov referendumske kampanje v znesku 33 evrov, ki se nanašajo na stroške odprtja, vodenja in zaprtja posebnega računa (povezava s točko 2.1.2), ni zbrala na posebnem računu. Tako ravnanje je kršitev 16. člena ZVRK, ki določa, da mora organizator referendumske kampanje vsa finančna sredstva, ki jih sam nameni ali dobi od drugih pravnih ali fizičnih oseb za financiranje referendumske kampanje, zbrati na posebnem računu. Tako ravnanje prav tako ni v skladu z določili 1. točke prvega odstavka 18. člena ZVRK, ki določa, da mora organizator referendumske kampanje poročati o vseh zbranih in porabljenih sredstvih za referendumsko kampanjo.

2.1.2 Pravilnost izkazanih porabljenih sredstev

S preizkušanjem pravilnosti izkazovanja porabljenih sredstev v poročilu o referendumski kampanji smo ugotovili, da je stranka LDS porabljena sredstva izkazala za 33 evrov prenizko.

Stranka LDS stroškov referendumske kampanje v znesku 33 evrov, ki se nanašajo na stroške odprtja, vodenja in zaprtja posebnega računa (povezava s točko 2.1.1), ni poravnala s posebnega računa. Stranka LDS je kršila 16. člen ZVRK, ki določa, da mora organizator referendumske kampanje vse stroške volilne kampanje poravnati izključno s tega računa. O teh stroških tudi ni poročala, zato ni ravnala v

---

¹⁷ Najkasneje v petnajstih dneh od zaprtja posebnega transakcijskega računa, prvi odstavek 18. člena ZVRK.

¹⁸ Uradni list RS, št. 105/07.

¹⁹ Dopis Delavske hranilnice, d. d, Ljubljana z dne 13. 11. 2012.

skladu s 1. točko prvega odstavka 18. člena ZVRK, ki določa, da mora organizator referendumске kampanje poročati o vseh zbranih in porabljenih sredstvih za referendumsko kampanjo.

2.2 Pravilnost zbiranja in porabe sredstev za referendumsko kampanjo

Na podlagi preizkusa pravilnosti zbiranja in porabe sredstev za referendumsko kampanjo smo ugotovili, da je stranka LDS pravilno zbrala in porabila sredstva za financiranje referendumске kampanje.

3. MNENJE

Revidirali smo pravilnost financiranja referendumske kampanje za zakonodajni referendum o Družinskem zakoniku v letu 2012, ki jo je organizirala stranka Liberalna demokracija Slovenije.

3.1 Mnenje o pravilnosti izkazanih zneskov v poročilu o referendumski kampanji

Mnenje s pridržkom

V poročilu o referendumski kampanji stranke Liberalna demokracija Slovenije za zakonodajni referendum o Družinskem zakoniku sta bili pri izkazovanju zneskov v poročilu ugotovljeni naslednji napaki:

- stranka Liberalna demokracija Slovenije je za 33 evrov prenizko izkazala zbrana sredstva, ker sredstev za plačilo stroškov odprtja, vodenja in zaprtja posebnega transakcijskega računa za referendumsko kampanjo ni zbrala na tem računu – točka 2.1.1;
- stranka Liberalna demokracija Slovenije je za 33 evrov prenizko izkazala porabljena sredstva, ker stroškov odprtja, vodenja in zaprtja posebnega transakcijskega računa za referendumsko kampanjo ni poravnala s tega računa – točka 2.1.2.

Razen napak, navedenih v prejšnjem odstavku, menimo, da poročilo o referendumski kampanji stranke Liberalna demokracija Slovenije za zakonodajni referendum o Družinskem zakoniku v vseh pomembnih pogledih prikazuje pravilne zneske v skladu z Zakonom o volilni in referendumski kampanji in Zakonom o političnih strankah.

3.2 Mnenje o pravilnosti zbiranja in porabe sredstev za referendumsko kampanjo

Pozitivno mnenje

Menimo, da je stranka Liberalna demokracija Slovenije pri zbiranju in porabi sredstev za referendumsko kampanjo za zakonodajni referendum o Družinskem zakoniku v vseh pomembnih pogledih ravnala v skladu z Zakonom o volilni in referendumski kampanji in Zakonom o političnih strankah.

Pravni pouk

Tega poročila na podlagi tretjega odstavka 1. člena ZRacS-1 ni dopustno izpodbijati pred sodišči ali drugimi državnimi organi.

Dr. Igor Šoltes,
generalni državni revizor

Poslano:

1. stranki Liberalna demokracija Slovenije, priporočeno;
2. Državnemu zboru Republike Slovenije, priporočeno;
3. arhivu, tu.

Bdimo nad potmi javnega denarja

Računsko sodišče Republike Slovenije / The Court of Audit of the Republic of Slovenia
Slovenska cesta 50, 1000 Ljubljana, Slovenija • tel.: +386 (0) 1 478 58 00 • fax: +386 (0) 1 478 58 91
sloaud@rs-rs.si • www.rs-rs.si

Enota Maribor / Maribor Office
Ulica heroja Bračiča 6, 2000 Maribor, Slovenija • tel.: +386 (0) 2 250 58 80 • fax: +386 (0) 2 250 58 96

I. ...
Gla ...
II. **Predč** ...
njihovi ...
nimajo s ...
Predčasno s ...
III. Volivke in vol ...
enote) uredijo v ...
Kolikor ne bodo v ...
volilni komisiji (up ...
na območju drugih v ...
Volivci – invalidi, ki ...
dostopno invalidom, lah ...
ki je določeno kot dostop ...
Volivci, ki so v domovih za ...
2012 na zdravljenju v boln ...
lahko pri svoji okrajni volilni k ...
Tak zahtevek vložijo v enakem l ...
Informacije, naslovi okrajnih volil ...
volišč dostopnih za invalide (z ozna ...
na spletni strani: www.dvk.gov.si.
IV. Glasuje se tako, da se na glasovnici obk